

Відгук
Офіційного опонента на дисертаційну роботу Скарєднова Дмитра Юрійовича «Використання продукту поглибленої гідротермічної обробки сої при відгодівлі свиней на м'ясо», подану до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.02 - годівля тварин і технологія кормів

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження

Відомо, що реалізація генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин залежить від багатьох чинників, проте основним із них є повноцінна годівля.

Вирішальну роль в продуктивності свиней відіграє кількість і якість протеїну. Корми тваринного походження, які уводяться в повнораціонні комбікорми, мають найбільш оптимальний уміст незамінних амінокислот. Проте, частка кормів тваринного походження значно підвищує вартість комбікормів, що в кінцевому результаті знижує рентабельність виробництва свинини. Для зниження собівартості комбікормів, у практиці, використовують зернобобові культури. Серед яких соя займає особливе місце. Це унікальна рослина, яка накопичує найбільшу частку білка, максимально наближеного до «ідеального» та містить достатню кількість жиру. В Україні, з кожним роком, виробництво зерна сої зростає, а отже і збільшується його уміст у структурі кормового балансу. Проте зважаючи на наявність у нативній сої цілого комплексу антипоживних речовин, як і в інших бобових, використовувати її без попередньої підготовки неможливо. Науковці і практики постійно удосконалюють методи знешкодження антипоживних речовин. Нині набуває практичного значення технологія поглибленої гідротермічної обробки сої під тиском. Такий спосіб є найбільш досконалим, адже зберігаються усі поживні речовини, знешкоджуються антипоживні сполуки, а також підвищується продуктивність тварин за рахунок кращої перетравності основних поживних речовин. На ринку України це новітній спосіб підготовки сої до згодовування, а отже і вплив нового білкового корму на продуктивність свиней їх фізіологічний стан, окремі ланки'метаболізму та якість продукції не з'ясовані.

Дисертаційна робота Скарєднова Д.Ю. виконана відповідно до

тематичного плану науково-дослідних робіт кафедри годівлі і зоогієни с.- г. тварин Полтавської державної аграрної академії за темою «Використання продукту поглибленої гідротермічної обробки сої при відгодівлі свиней на м'ясо» (номер держреєстрації -0114и001558).

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Детальне ознайомлення із дисертаційною роботою Скарєднова Д.Ю. дає підстави стверджувати про достатній рівень обґрунтованості і достовірності її основних положень, висновків і пропозицій.

До позитивних сторін праці варто віднести запропоновані здобувачем підходи до розв'язання наукової проблеми забезпечення повноцінного живлення, досліджено хімічний склад та поживну цінність продукту поглибленої гідротермічної обробки сої порівняно з іншими соєпродуктами в умовах лісостепової зони.

На основі проведених досліджень здобувачем оцінено продуктивну дію різної частки продукту поглибленої гідротермічної обробки сої на ріст, обмін речовин динаміку інтер'єрних показників, морфологічний склад туш та якість продуктів забою.

Методи біометричної обробки застосовані до всіх досліджень, що використані у роботі, результати досліджень підтверджуються первинною документацією. Тому ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, наведених у дисертації, є цілком достатній.

3. Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Здобувачем уперше досліджено хімічний склад та поживну цінність продукту поглибленої гідротермічної переробки сої, уміст обмінної енергії, поживність та хімічний склад, її вплив на продуктивність, окремі ланки обміну речовин та визначені оптимальні дози згодовування за умов високої м'ясної продуктивності свиней на відгодівлі.

Сукупність отриманих у дисертації наукових розробок, висновків і рекомендацій характеризується науковою новизною, обґрунтованістю і достовірністю, що підтверджується рівнем апробації основних положень роботи на п'ятьох науково-практичних конференціях із міжнародним і українським статусом та патентом України на корисну модель.

4. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації в опублікованих працях

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації, достатньо висвітлені в опублікованих 15 наукових працях, 11-у фахових виданнях, перелік яких затверджений ДАК МОН України, 2- у зарубіжному виданні, 3- тези доповідей конференцій, один деклараційний патент на винахід.

5. Значущість висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, для науки і практики

Результати досліджень автора і розроблені висновки та рекомендації поглиблюють і розширюють теоретичні, методичні та практичні проблеми доцільності уведення продукту поглибленої гідротермічної обробки сої до раціонів свиней на відгодівлі.

Автором розширено знання про уміст поживних та біологічно- активних речовин у продукті поглибленої гідротермічної переробки сої та встановлено, що оптимальна частка у структурі комбікорму-17% за масою сприяє підвищенню середньодобових приростів на 15,6% та зменшенню витрат корму на 1 кг приросту на 12,6%. Цінність результатів дисертаційного дослідження підтверджують документи про їх впровадження у годівлі свиней полтавської м'ясної породи в умовах ДП «ДГ ім. Декабристів» Інституту свинарства і АПВ НААН Миргородського району Полтавської області.

6. Можливі конкретні шляхи використання результатів досліджень

Обґрунтовані дисертантом пропозиції щодо підвищення росту та забійних показників свиней м'ясних порід завдяки оптимальному вмісту продукту поглибленої гідротермічної обробки сої в складі комбікормів потрібно використовувати для збільшення обсягів виробництва свинини.

Матеріали дисертації варто використовувати у навчальному процесі під час підготовки фахівців ОКР «бакалавр» та ОКР «магістр» у вищих навчальних закладах освіти за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та на підприємствах з виробництва свинини і комбікормових заводах.

7. Оцінка змісту дисертації, її завершеність у цілому і зауваження щодо її оформлення

Дисертаційна робота Скарєднова Д.Ю. викладена на 176 сторінках комп'ютерного тексту і складається із вступу, основної частини (чотири розділи), висновків та пропозицій виробництву, додатків і списку використаних джерел. Робота містить 48 таблиць, 5 рисунків і 9 додатків. Під час написання

використано 216 джерел літератури, у тому числі 30- латиницею.

У вступі обґрунтовано актуальність роботи, визначено її мету, завдання, об'єкт і предмет, розкрито наукову новизну, теоретичне і практичне значення роботи, подано дані про апробацію і впровадження результатів досліджень.

Зауваження до вступу.

1. Наукову новизну, окремі положення, можна було сформулювати більш конкретно відповідно до отриманих наукових результатів.

2. Висвітлюючи актуальність теми, потрібно було б більш чітко сформулювати наукову проблему і сконцентруватися на невивчених та дискусійних питаннях.

В огляді літератури дисертантом зроблений детальний аналіз повноцінності годівлі свиней, роль протеїну. Окремими підрозділами подана характеристика сої та продуктів її переробки в годівлі свиней. Автор також подав характеристику продукту поглибленої гідротермічної обробки сої.

У розділі 2 «Матеріал і методика досліджень» міститься інформація щодо організації та загальної схеми експериментальних досліджень, умов та методів виконання досліджень.

Зауваження до другого розділу.

1. Відсутні посилання на авторів методики визначення кислотного числа, промірів тіла, остеологічні дослідження.

Розділ 3 «Результати власних досліджень» складається із трьох підрозділів. Наведені у них дані висвітлюють результати впливу різної кількості продукту поглибленої гідротермічної обробки сої при відгодівлі свиней на продуктивність, збереженість поголів'я, перетравність корму, баланс нітрогену, кальцію та фосфору, показники забою, фізико-хімічні властивості м'язової та жирової тканини, смакові якості свинини, вагові та лінійні показники внутрішніх органів та органів травлення, остеологічна характеристика стегнових кісток та гематологічні показники, економічну ефективність виробництва та виробничу апробацію свиней на відгодівлі.

Зауваження до третього розділу.

1. У таблиці 3.21 на стор. 86, автором допущена помилка. У стрічці перетравлено потрібно писати 11,56 замість 13,56

2. На стор.74 вказано на те, що забій був не груповий, а поодинокий, бажано уточнити цей вислів.

3. Бажано пояснити заміну частки соєвих продуктів за масою, а не за умістом протеїну, тоді можна збалансувати раціони, і розбіжності були б мінімальними у дисбалансі перетравного протеїну (+16 %), лізину (+23 %), метіоніну+цистину (+57%) таблиця 3.6 (Раціон у першому науково-господарському досліді), а також подібні розбіжності у годівлі тварин другого

науково-господарського досліджу (табл. 3.8 стор. 67. У цьому випадку можна було говорити більш впевнено про якість протеїну продукту поглибленої гідротермічної обробки сої.

4. На стор. 76 назва таблиці « Продуктивна якість свиней ...» не зовсім вдала.

5. На стор. 87 автор застосовує вислів: - перетравлено Фосфору. Для мінеральних елементів краще використовувати - ретенція , засвоєння, баланс.

6. На стор. 88, 89 табл. 3.22, 3.23 замість «Біохімічні показники крові...» потрібно писати «гематологічні...», бо еритроцити і лейкоцити відносять до морфологічних показників. Також у цих таблицях одиниці виміру бажано подати в системі СІ.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів досліджень» автором роботи було проаналізовано одержані результати у напрямі тих змін, які спостерігаються в організмі свиней за дії споживання комбікормів з різним умістом соєвих продуктів та продукту поглибленої гідротермічної обробки сої. Також Скарєднов Д.Ю. проаналізував отримані результати та спробував знайти взаємозв'язок продуктивності з окремими ланками обміну речовин, якістю продукції за впливу досліджуваного фактора.

Зауваження до розділу.

І. Не зовсім погоджуюсь із висловленою думкою на стор. 127 : - «про те , що за показниками перетравності і засвоєння Нітрогену корму не можна передбачити продуктивність тварин ...».

Висновки та пропозиції виробництву експериментально обґрунтовані та впливають із результатів досліджень.

Зауваження до розділу.

1. Зважаючи на те, що досліди та апробація проведені на молодняку відповідної породи у пропозиціях виробництву варто вказати, що рекомендації надані саме для цієї породи.

8. Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам

Результати наукового пошуку, основні висновки, що викладені в авторефераті, відповідають і повністю відображають основні положення дисертаційної роботи. Зміст дисертації й автореферату ідентичні.

Висловлені зауваження не мають принципового характеру та в цілому не знижують загальної позитивної оцінки наукових положень дисертаційного дослідження.

Дисертаційна робота Скарєднова Д.Ю. є цілісною, завершеною працею, що має важливе теоретичне і прикладне значення. На підставі виконаних досліджень і розробок автором отримані нові науково обґрунтовані результати, які сукупно

розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для підвищення продуктивності та ефективності використання поживних речовин у молодняку свиней на відгодівлі.

Таким чином, зазначене дає підстави стверджувати, що дисертація за своєю актуальністю, науковою новизною, практичною значущістю відповідає п.11 «Порядку присудження наукових ступенів» ДАК МОН України, а її автор Скарєднов Дмитро Юрійович заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.02 - годівля тварин і технологія кормів.

Офіційний опонент
доктор сільськогосподарських наук,
професор кафедри розведення
сільськогосподарських тварин і зоогієни
Вінницького національного аграрного
університету

Р.А. Чудак

Особистий підпис
• засвідчую

Начальник відділу
кадрів ВНАУ

